

Nemzeti
Fejlesztési Ügynökség

Tematikus füzetek

Az NSRK végrehajtásának szabályozási háttere Magyarországon

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyi-terv.hu
06 40 438 438

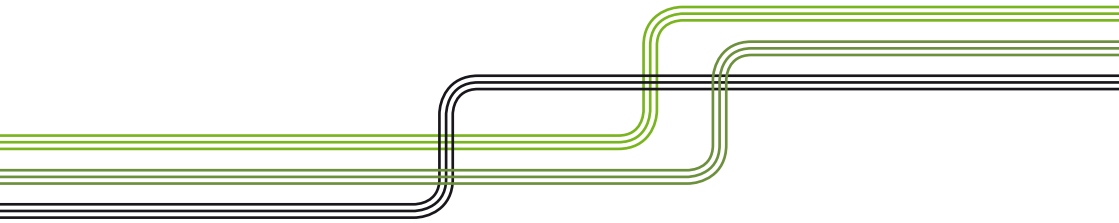

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

SZÉCHENYI TERV

Az NSRK végrehajtásának szabályozási háttere Magyarországon

Szerzők:
dr. Molnár Anna – dr. Viszoczky Emese

Kiadja:
Központi Monitoring Főosztály,
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Az európai uniós támogatások hazai végrehajtásában kulcselemnek bizonyult a központi, közösségi szintű szabályozáson túlmenő, nemzeti szintű szabályok rendszere és tartalma. A jelenlegi pályázati rendszert és a projekteket közvetlenül érintő eljárások és előírások túlnyomó többsége tagállami szinten került rögzítésre, így a programok végrehajtóinak tapasztalatai és pályázói visszajelzések nyomán alakításuk is viszonylag rugalmasan és gyorsan történhet. Jelen papír célja, hogy a Magyarország 2004-es uniós csatlakozása óta eltelt időszak Strukturális és Kohéziós Alapok forrásainak felhasználására vonatkozó szabályrendszer alakulását tekintse át, bemutatva a szabályozás szintjeit, formáit és főbb tématerületeit. Az első, vonatkozó jogszabályok elfogadása óta eltelt mintegy nyolc év fontos tapasztalatokkal szolgált, amelyek felhasználhatóak lehetnek a jelenlegi programozási időszak szabályozási környezetének finomhangolásához, illetve az előttünk álló 2014-2020-as tervezési időszak tagállami szintű rendszerének kialakításához is.

Előzmények

A Nemzeti Stratégiai Referencia Keretek tagállami szintű végrehajtásával összefüggő szabályok, eljárások rögzítése – az egységes közösségi szintű szabályozói alapokon túlmenően – nemzeti hatáskörbe tartoznak. Magyarországon az I. Nemzeti Fejlesztési Terv végrehatásának kezdetére megalkották a legalapvetőbb szabályokat, amelyeket később további részletszabályok egészítettek ki. A szabályozás többszintű és terjedelmes volt, egyrészt részét képezték a hazai támogatásokra is hatályos törvények, általános szabályokat tartalmazó kormányrendeletek, másrészt az EU támogatásokra vonatkozó speciális jogszabályok és utasítások.

A hazai jogszabályok egyrészt kiegészítik a közösségi jogot olyan szabályokkal, amelyeket az nem szabályoz, másrészt a közösségi jogból levezethető alapelvek teljesülését szolgáló részletszabályokat állapítanak meg. Részletesen szabályozzák a pályázatkezelés teljes folyamatát, a pályázatok előkészítésétől a fenntartás végéig. Kijelöli a pályázat- és projektkezelésért felelős intézményeket, meghatározza feladataikat, létrehozza az egyes pályázati eljárásokat, részletesen szabályozza a pályázatok elbírálásának folyamatát, a támogatásról

szóló szerződéskötést, a projektek megvalósításának nyomon követését, a pénzügyi elszámolásokat, a projektek ellenőrzését, a zárást és a fenntartási, dokumentum megőrzési kötelezettséget.

Magyarországon már az I. Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtásának kezdeti időszakában, az első programok indításának évében jogszabályi szintű szabályozást nyertek a végrehajtás kulcsterületei. Jogszabályi szintű rögzítésre azért is szükség volt, mert ebben az időszakban az egyes operatív programok megvalósításáért felelős irányító hatóságok külön, egyes szaktárcák fennhatósága alatt működtek, a köztük lévő koordinációért pedig egy külön intézmény, a Nemzeti Fejlesztési Hivatal volt felelős. A szabályozás azonban mind tartalmi, mind szabályozási hierarchia vonatkozásában némileg széttagolt volt.

Az intézményeket kijelölő kormányrendeletet, valamint a pénzügyi lebonyolítás rendjét szabályozó kormányrendeletet 2003 decemberében fogadta el a Kormány úgy, hogy a támogatások felhasználását 2004. január 1-től meg lehetett kezdeni, és ekkor már az első pályázati kiírások is megjelentek. Ezek voltak az első, kizárólag az EU támogatások felhasználására megalkotott jogszabályok. Bár a két kormányrendelet szabályozási tárgya elhatárolható, a kettősségnek inkább technikai okai voltak, a jogalkalmazás gördülékenyebb lett volna, ha már ekkor egy rendeleti szintű szabályozást fogadott volna el a jogalkotó. A pályázatkezelés részletes szabályait tartalmazó, az eredeti elképzelés szerint működési kézikönyv - amelyet a magyar jogtól idegen jogforrás volta miatt vetett el a jogszabály előkészítéséért felelős közigazgatási szerv - tárgyát képező szabályozást tartalmazó miniszteri rendelet jóval később, 2004 augusztusában lépett hatályba. A működési kézikönyv pedig szervezeti szintű szabályrendszer maradt, az adott irányító hatóság és közreműködő szervezet vezetőjének utasításaként. Ekkor még nem álltak rendelkezésre végrehajtási tapasztalatok, ezért a támogatási szerződés megszegéséből, illetve a támogatás jogtalan felhasználásából eredő esetleges visszafizetési kötelezettség biztosítására kikötött szerződést biztosító mellékkötelezettségeket, valamint a szabálytalanul felhasznált támogatás visszafizetésének rendjét szabályozó rendeleteket csak 2005 márciusában fogadta el a Kormány – mutatva ezzel a végrehajtás szabályosság-központúságát.

A 2004-2006-os időszak legfontosabb, végrehajtást érintő jogszabályai az alábbiak voltak:

- 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről
- 14/2004. (VIII. 13.) TNM-GKM-FMM-FVM-PM együttes rendelet a strukturális alapok és a Kohéziós Alap felhasználásának általános eljárási szabályairól
- 360/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet a Nemzeti Fejlesztési Terv operatív programjai, az EQUAL Közösségi Kezdeményezés program és a Kohéziós Alap projektek támogatásainak fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról

A programok végrehajtását közvetlenül meghatározó jogszabályok mellett, a hazai szabályossági követelményeknek való megfelelés szempontjából kiemelt jelentőségű volt az alábbi két jogszabály:

- Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. tv.
- 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről

Ez utóbbi két jogszabály általános, nemcsak az EU támogatásokra, hanem az államháztartás és a költségvetés egészére vonatkozóan szabályoz, bár vannak hazai és EU támogatás-specifikus rendelkezései is. A jogszabályokon túlmenően az egyes irányító hatóságok, illetve közreműködő szervezetek saját, a fentiekben már említett, ún. működési kézikönyvekkel is rendelkeztek, amelyek az egyes OP-k vonatkozásában további részletszabályokat, eljárásrendeket rögzítettek, illetve azokat a formanyomtatványokat tartalmazták, amelyeket a munkatársaknak kötelezően használniuk kellett a napi munkavégzés során.

A programok végrehajtásának újszerűsége, korábbi, hasonló tapasztalatok korlátozott volta a szabályrendszer meglehetősen gyakori módosítását hozta magával, ami egyrészt jelentős adminisztratív terhet rótt az intézményrendszerre, másrészt a kedvezményezettek oldalán a rendszer kiszámíthatóságát gyengítette.

Változások 2007-től

A 2007-13-as pénzügyi időszakra előkészülvén, 2006 folyamán a felelős hazai közigazgatási szervek is előkészítették és a jogalkotó elé terjesztették az NSRK végrehajtását szabályozó jogi normákat, amelyek szintén a hétéves végrehajtási időszakhoz igazodtak. A jogalkotás elsősorban kormányrendeleti és miniszteri rendeleti szintet jelentett. Az új jogszabályokból egyértelműen kiérződött az előző végrehajtási időszak tapasztalatainak beépítésére való törekvés, a differenciált projekt-kiválasztási rendszer bevezetése, a megvalósítható projektek támogatásának ösztönzése, a pályázók adminisztratív terheinek csökkentése, a projekt menedzsment egyszerűsítése, a projektek gyors megvalósításának elősegítése.

Már a 2007-13-as pénzügyi időszak elején elfogadásra került a biztosítékokra és a szabálytalan támogatások visszafizetésének rendjére vonatkozó jogi szabályozás, amely a pénzügyi lebonyolítási rendeletben kapott helyet a külön szabályozást felváltva; ezt leszámítva azonban a jogi szabályozás szintje ugyanaz maradt, mint a 2004-2006-os végrehajtási időszakban. Tekintettel arra, hogy a jogszabályok teljes körűen hatályba léptek a programok kezdetére, a végrehajtási időszak kezdete óta új, átfogó jogszabály alkotására nem kellett javaslatot tenni, a meglévőket azonban módosították, legalább évente egyszer. Fontos, a szabályozási környezetre is kiható változás volt, hogy 2006-ban az irányító hatóságok egy intézményben – a Nemzeti Fejlesztési Hivatal bázisán - kerültek elhelyezésre. Ez az egységes pályázatkezelési rend megteremtése felé is fontos lépés volt, amelynek eljárásrendi alapjait a jogszabályok rögzítették.

A programozási időszak első felében a végrehajtást az alábbi főbb jogszabályok rendezték:

- 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről;
- 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a 2007-2013. programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési rendszerek kialakításáról;

- 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet a 2007-2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól.

A 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet jelölte ki a végrehajtásban részt vevő intézményrendszert és a hozzájuk rendelt feladatokat; meghatározta a programozással kapcsolatos főbb kérdéseket, a projekt-kiválasztási eljárásokat, összeférhetetlenségi kérdéseket, és kialakította a pályázatkezelés során hozott döntések jogorvoslati rendszerét.

A 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet meghatározta a pénzügyi lebonyolítás részletszabályait, az ellenőrzési rendszert, a szabálytalanságkezelés rendjét, a közbeszerzések ellenőrzését (némileg párhuzamosan a 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelettel), a biztosítékokkal kapcsolatos szabályokat, a szabálytalanul felhasznált támogatások visszakövetelésének eljárásrendjét, stb.

A 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet a projekt kiválasztás eljárásihoz kapcsolódó szabályozást és határidőket rögzítette, a támogatási szerződések megkötésének és módosításának alapvető szabályait, valamint a projektek megvalósításához kapcsolódóan a közbeszerzési és dokumentációs kötelezettségek teljesítésének feltételeit.

A három alapvető jogszabály mellett az 1998-as szabályozást felváltó, az államháztartás működési rendjéről szóló 282/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet (Ámr.) is tartalmazott az uniós pályázatokra vonatkozó szabályokat, amely a fenti, speciális szabályokkal párhuzamosan szabályozza a pályáztatást, a támogatási szerződések megkötését, támogatások kifizetését, stb, amely gyakran nehéz helyzetbe hozza a jogalkalmazót. Sem a hatályos, sem a korábbi Ámr. nem az EU által meghatározott végrehajtási időszakokhoz igazodott, az mindenkor érvényes volt, függetlenül attól, hogy mely pénzügyi időszaktól került finanszírozásra egy projekt.

Hazai szabályozási szintek, azok konzisztenciája – ezzel kapcsolatban felmerülő dilemmák

A fent említett három, közvetlenül az NSRK végrehajtását szabályozó jogszabály között kettő kormányrendelet, egy pedig miniszteri rendeleti szintű. A kétféle szabályozási szintnek van létjogosultsága, ugyanakkor nem mindig volt következetes azok tartalma. Például a pénzügyi végrehajtásról szóló kormányrendelet tartalmazta a támogatások kérelmezésének és kifizetésének szabályait, de a miniszteri rendeletben kapott helyet a kedvezményezett beszámolási kötelezettsége. Mindkettő a kedvezményezett kötelezettségét szabályozza, így indokolt lehetett volna azonos szintű, és lehetőleg egy jogszabályban való előírása. Olyan is előfordult, hogy ugyanazt a kérdést mindkét rendelet párhuzamosan szabályozta, amely az ellenőrző szervek jelentéseiből megállapíthatóan eltérő értelmezéshez vezetett a közreműködő szervezetek körében.

A jogszabály, jogszabály-módosítás előkészítésének egyik dilemmája, hogy mely rendelkezések igényelnek jogszabályi szintet, és melyeket elegendőek eljárásrendben (ld. egységes működési kézikönyv) előírni. Nem megfelelő egyensúly esetén a jogszabály túl részletes lesz, és emiatt a rendszer rugalmatlan; ha azonban az eljárásrendi szabályozás kerül túlsúlyba, tapasztalatok szerint a jogalkalmazók könnyebben értelmezik rugalmasan annak alkalmazását.

Törvényi szintű szabályozás lehetősége

Törvényi szintű, közvetlenül a fejlesztéspolitikára, a támogatások felhasználására vonatkozó jogi szabályozásra sem 2004-2006 között, sem pedig jelen időszakig nem került sor. Önálló, törvényi szintű szabályozást kapott a támogatások odaítélésében részt vevő személyek összeférhetetlensége, amelyről a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény rendelkezik. Ezen kívül a támogatások felhasználását érintő szabályokat tartalmaz az államháztartásról szóló 1992. XXXVIII. törvény (Áht.), elsősorban a támogatások szabálytalan felhasználásának következményeire és a beszámolási kötelezettségre, a szabálytalanság miatt kifizetett összegek visszarendezésére fókuszálva. Az operatív programok 2004-es indulása óta számos alkalommal felmerült egy egységes, törvényi szintű, a

fejlesztéspolitikát egészében szabályozó törvényi koncepció lehetősége, azonban törvénytervezet szövegének megléte ellenére a tárgyalások még Kormány szintű egyeztetés előtt megrekedtek.

Egységes Működési Kézikönyv

A jogszabályi szinten túlmenően – amelyek a végrehajtás tekintetében alapvetően keret-jellegű, általános szabályokat állapítanak meg – a gördülékeny programvégrehajtás érdekében további szabályozási szintek beiktatására volt szükség. Különösen indokolt volt ez a 2007-es időszaktól kezdődően, amikor a korábbinál egy sokkal központosítottabb intézményi struktúra jött létre az irányító hatóságok integrációjával, és közreműködő szervezetek összevonásával.

A korábban szervezetenként külön létező, egyes eljárási szabályokat részletesen rögzítő működési kézikönyvek helyett (amelyek tartalma sok esetben azonos programokat menedzselő szervezetek, IH-k és KSZ-ek esetében sem voltak összehangolva), 2007-től web-alapon elérhető, könnyen kezelhető Egységes Működési Kézikönyv készült, amely hatálya az NFÜ összes szervezeti egységére, illetve a közreműködő szervezetekre kiterjedt. A kézikönyv célja egyrészt az volt, hogy a programvégrehajtás egyes területei vonatkozásában egységes értelmezést adjon (pl. monitoring, értékelés, állami támogatások, horizontális témák stb...), másrészt, hogy a jogszabályokban rögzített eljárási szabályokat részletezze, és a végrehajtáshoz egységes dokumentummintákat és útmutatókat adjon (pl. pályázati felhívás minta, támogatási szerződés-sablon, projekt előrehaladási jelentés-sablon, ellenőrző listák stb...) Ugyanakkor – tekintettel az intézményrendszer egyes szervezeteinek eltérő jellegére, sajátosságaira – a Kézikönyvnek nem volt célja szervezeti-szintű működés- és folyamatszabályozás, illetve a pályázati rendszer konstrukció-szintű részletes szabályozása. Éppen ezért a kézikönyv szabályozása, bár alapvetően kötelezően alkalmazandó, az abban foglaltakat a szervezetek sajátosságaiknak megfelelően alábonthatták és specializálhatták.

Megújult végrehajtási környezet: az Új Széchenyi Terv pályázati rendszere

Az NSRK végrehajtásának fontos állomása volt 2010., amikor a teljes uniós pályázati rendszert érintően átfogó felülvizsgálati folyamat indult meg. A felülvizsgálat a támogatási célterületektől kezdve az intézményrendszer szervezeti felépítésén át az eljárási szabályokig kiterjedt, beépítve a végrehajtás addigi tapasztalatait mind pályázói, mind végrehajtói oldalról. E folyamat eredményeképpen 2011. elején egy megújult támogatáspolitikai környezetben kerültek meghirdetésre az Új Széchenyi Terv pályázati kiírásai.

Szabályozói oldalról a legfontosabb változást az jelentette, hogy a korábbi széttagolt jogszabályi környezet helyett egy kormányrendeletben kerültek rögzítésre az uniós pályázatok végrehajtására vonatkozó szabályok.

A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználási rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet tehát magába foglalja az intézményrendszer felépítésére, feladataira vonatkozó szabályozást, a pályázatkezeléssel kapcsolatosan alkalmazandó alapelveket, valamint a pénzügyi lebonyolításra, szabálytalanságkezelésre, biztosítékok nyújtására és ellenőrzési kötelezettségekre alkalmazandó eljárásokat is.

Az egységes szabályozás lehetőséget biztosított a végrehajtás egyes területei közötti koherencia erősítésére, illetve a korábbi széttagolt szabályozási rendszerből adódó párhuzamosságok kiszűrésére.

Az új jogszabály hatálybalépésével a korábbi három rendelet - a 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet, a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, valamint a 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet - hatályon kívül helyezésre került, ugyanakkor az új kormányrendelet két lépésben lépett hatályba.

A jogszabály egésze - néhány kivételtől eltekintve - 2011. február 9-én lépett hatályba, rendelkezéseit a február 9-én vagy ezt követően meghirdetett felhívások esetében kellett alkalmazni. A február 9-e

előtt meghirdetett felhívások esetében még a „régii” szabályokat kellett alkalmazni. Ez az időzítés lehetővé tette, hogy az Új Széchenyi Terv pályázatait már az új kormányrendelet szabályrendszere szerint kerüljenek meghirdetésre és végrehajtásra.

A jogszabály közbeszerzések ellenőrzésére, kifogások kezelésére, valamint a szabálytalansági eljárásra vonatkozó rendelkezései 2011. március 1-jén léptek hatályba, úgy, hogy azokat a már folyamatban lévő projektek esetében is alkalmazni kellett. Erre egyrészt azért volt szükség, mert ezeknek a területeknek a tekintetében mind a hazai, mind az uniós ellenőrző szervek számos hibát, hiányosságot vetettek fel, másrészt a szabálytalanságkezelés és a kifogások kezelése tekintetében alkalmazkodni kellett a megváltozott közigazgatási szervezetrendszerhez.

Az új kormányrendelet azonban nem csak a korábbi szabályrendszer összefésülését végezte el, hanem számos tartalmi módosítás is történt.

Az egyik legfontosabb, a kedvezményezetteket előnyösen érintő változás, az átfutási határidőket érintette, amely a döntés-előkészítés és a kifizetések esetében is csökkent.

Elmozdulás történt az elektronikus kapcsolattartás általánossá tétele felé, amelynek célja az ügyintézési idő csökkentése, valamint a projektek adminisztrációjában a hibalehetőségek csökkentése, ugyanakkor az is kimondásra került, hogy ha a pályázó nem ilyen formában veszi fel a kapcsolatot a pályázatkezelő szervezettel, amiatt őt hátrány nem érheti.

A jogszabály újraszabályozta a lehetséges biztosítékok körét, új elemként megjelent pl. a vagyont terhelő jelzálogjog kikötése, a vállalkozások és nonprofit szervezetek esetében a támogatást igénylő szervezet vezetőjének vagy tulajdonosának kezességvállalása, törlésre kerül viszont pl. az ingó jelzálogjog, az óvadék, a garanciabiztosítási szerződés alapján kiállított kötelezvény. A biztosíték-mentesség értékhatára az új rendelet értelmében 25 millió forintról 20 millió forintra csökkent. Fontos változás, hogy valamennyi érdemi, a támogatást igénylő vagy a kedvezményezettek jogát, jogos érdekét befolyásoló támogatási döntés

ellen kifogást lehet benyújtani, ha az jogszabálysértő, vagy a felhívásba illetve a támogatási szerződésbe ütközik (azaz a korábbi, csak projekt-kiválasztási szakaszra érvényes panasztételi lehetőség helyett a támogatási jogviszony teljes időtartamára is kiterjesztésre került).

A korábbiakban említett, Ámr.-ben megjelenő párhuzamos szabályozás is kezelésre került olyan módon, hogy a Rendelet 1§(2) bekezdése kimondta, az Ámr. előírásai csak abban az esetben alkalmazandóak, ha a Rendelet eltérő szabályokat nem állapít meg.

További változás a szabályozás területén, hogy a korábban NFÜ elnöki jóváhagyással hatályba léptetett Egységes Működési Kézikönyv miniszteri utasításként (24/2011. (V. 6.) NFM utasítás) került kiadásra. E lépés gyakorlati előnye elsődlegesen a szabályozás teljes nyilvánosságra hozatalában rejlett, hiszen a korábbi években időről-időre felmerült kritikaként, hogy a pályázók a teljes szabályozásnak csak egyes részeihez férhettek hozzá a pályázati útmutatókban és támogatási szerződésekben foglalt kötelezettségeken keresztül. Másrészt az állami irányítás egyéb jogi eszközén keresztül az intézményrendszer oldalán a szabályrendszer egységes és kötelező alkalmazásának ténye is határozottabb formát öltött.

A szabályozási rendszer dilemmái, további feladatok

A projektek végrehajtásának tapasztalatai, valamint hazai és közösségi szintű auditok megállapításai folyamatosan vetnek fel olyan szempontokat, amelyek a szabályozási rendszer alakítását, továbbfejlesztését teszik szükségessé.

Bizonyos esetkörökben tapasztalható, hogy a hazai jogalkotás hajlamos a túlszabályozásra, azaz a közösségi előírásoknál jóval szigorúbb szabályokat állapít meg olyan részletességgel, hogy a projektek megvalósítása során az adminisztratív szempontok jelentősége sokkal inkább előtérbe kerül, az eredményességi és hatékonysági aspektusok rovására.

Az uniós pályázatok hazai rendszerének kialakításának kezdeti időszakától kezdve kulcskérdés volt, hogy a rendszer mennyire működjön centralizáltan és mekkora mozgásteret adjon a projektek, pályázói típu-

sok specialitásaiból adódó különbségeknek. Néhány más tagállammal összevetésben talán meglepően centralizáltak tűnik a rendszer, akár az intézményi struktúrát, akár a például az informatikai rendszerből adódó kötelező eljárási sztenderdeket vagy akár formanyomtatványokat tekintve. Ugyanakkor folyamatos és fokozatos elmozdulás történt a specialitások figyelembe vétele felé, amelynek keretében említhetjük akár a differenciált projekt kiválasztási eljárások nevesítését vagy a projekt típusok szerint meghatározott alátámasztó dokumentumkör bekérését a kifizetés-igénylések alátámasztására.

A projektek megvalósítása kapcsán folyamatosan merül fel az igény az aktuális szabályozás módosítására. A tapasztalatok felhasználása, az eljárások finomhangolása valóban fontos eleme a rendszer fejlesztésének. Ugyanakkor a pályázók szemszögéből talán bizonyos esetekben fontosabb lehet a pályázati rendszer stabilitása és kiszámíthatósága, abból az aspektusból is, hogy az intézményrendszer munkatársai számára is igen megterhelő egy jelentős mennyiségű és gyakorta változó szabályrendszer lekötése, amely sokkal több hibalehetőséget rejt az ellenőrzések folyamán is.

A szabályozói szintekkel, szabályozás alá vonandó tárgykörökkel kapcsolatos folyamatos fejlesztőmunka várhatóan a jövőben is folytatódik, illetve különös hangsúly tevődik majd a 2014-2020 közötti pénzügyi periódus előkészítésére is, összhangban a közösségi szintű jogszabályok tervezeteinek megjelenésével. E munkák során – a korábbi években felhalmozott gyakorlati tapasztalatok beépítésével – azonban nem szabad szem elől veszíteni azt az alapelvet, hogy a szabályozói környezet formálása nem öncélú feladat, hanem a támogatott fejlesztések minél eredményesebb és hatékonyabb megvalósításának elősegítése és ezeken keresztül a nemzeti szintű fejlesztéspolitikai célok szolgálata a szabályosság követelményeinek betartása mentén.

